

Сгорова О. В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень,
Безкровний О. В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Полтавський державний аграрний університет

МОНІТОРИНГ ЗАДОВОЛЕНOSTІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ФОРМУВАННЯМ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ

Формування фахових компетентностей є основною метою здобуття освіти, а моніторинг цього процесу є важливою складовою вдосконалення теоретичної й практичної частин навчання. Результат формування компетентностей, окрім поточного та підсумкового контролю знань та вмінь здобувачів вищої освіти, можна оцінити ступенем задоволеності ними стейкхолдерів. Саме тому на факультеті обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету 2021 року започаткований моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування якістю викладання навчальних дисциплін. Дослідження проводилося по завершенню екзаменаційних сесій: II семестру 2020-2021 н. р. – у червні 2021 р., I семестру 2021-2022 н. р. – у грудні 2021 р. – січні 2022 р. шляхом онлайн опитування з використанням форм Google Form. За результатами опитування було отримано, відповідно, 115 та 210 анкет. З урахуванням чисельності вибіркової сукупності з ймовірністю $p=0,954$ помилка вибірки становить менше 7 %, тобто думка здобувачів вищої освіти, які не взяли участь в анкетуванні, не суттєво відрізняється від думки опитаних.

Відповіді на питання щодо задоволеності здобувачів вищої освіти рівнем читання лекцій та проведення практичних занять у I семестрі 2021-2022 н. р. розподілилися так: 5 – 180 (85,7 %); 4 – 28 (13,3 %); 3 – 2 (1,0 %) (рис. 1).

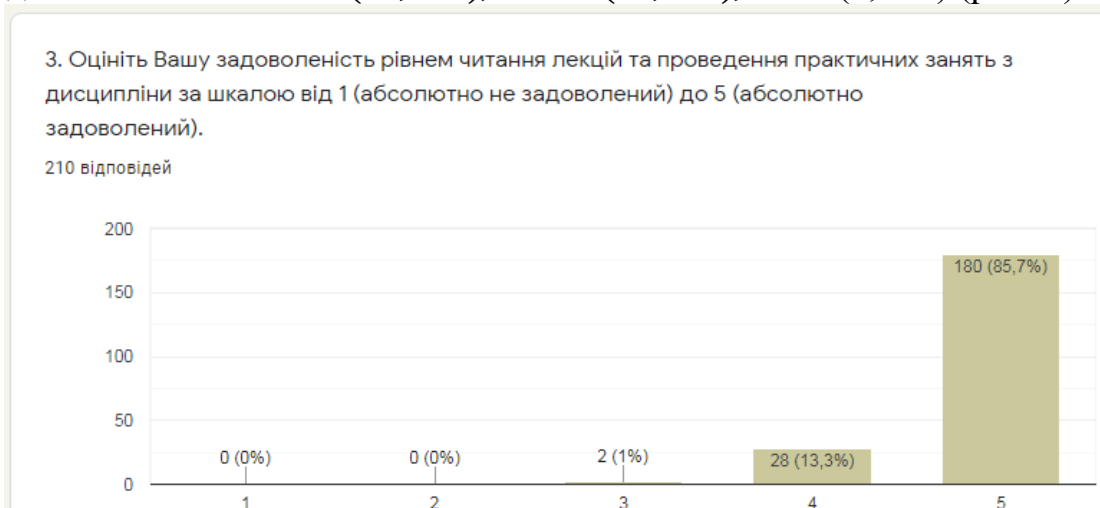

Рис. 1. Розподіл відповідей щодо задоволеності рівнем читання лекцій та проведення практичних занять з дисципліни у I семестрі 2021-2022 н. р.

Таким чином, середня оцінка задоволеності рівнем читання лекцій та проведення практичних занять у I семестрі 2021-2022 н. р. склала 4,85, що

становить 97,0 % від максимальної оцінки. Для порівняння – минулого семестру цей показник складав 4,64, отже зростання 0,21 бали (4,5 %).

Враження здобувачів вищої освіти щодо відношення викладачів до викладання дисципліни у I семестрі 2021-2022 н. р розподілилися наступним чином (рис. 2):

4. Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню щодо відношення викладача до викладання дисципліни (виберіть одну відповідь)?

210 відповідей

Рис. 2. Розподіл відповідей щодо оцінювання відношення викладачів до викладання у I семестрі 2021-2022 н. р.

– викладав(ла) матеріал зрозуміло, цікаво, заохочував(ла) студентів до вивчення предмету, мотивував(ла) до наукової роботи (написання тез доповідей на конференцію, статей, наукових робіт тощо): 203 відповіді (96,7 %). Знову спостерігаємо позитивну динаміку порівняно із базовими оцінками, коли відсоток респондентів, які обрали таку відповідь, становив 92,2 %;

– старанно відносився(лася) до проведення занять, але не заохочував(ла) студентів до вивчення предмету та наукової роботи: 7 (3,3 %) (для порівняння – раніше було 7,0 %).

Позитивна оцінка респондентами щодо ставлення викладачів до викладання простежується також у відсутності тих, хто вважає що викладач не зацікавлений у своїй роботі.

Самооцінка професійної цінності отриманих у I семестрі 2021-2022 н. р. знань, на думку здобувачів вищої освіти, наступна (рис. 3):

6. Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню від вивчення цієї дисципліни (виберіть одну відповідь)?

210 відповідей

Рис. 3. Розподіл відповідей щодо вражень від отриманих знань у I семестрі 2021-2022 н. р.

– я отримав(ла) знання та вміння, яких достатньо для базової підготовки і які планую використати у майбутній професійній діяльності: 188 (89,5 % проти 75,7 % минулого семестру);

– я тримав(ла) певні знання, але відчуваю нестачу практичних навичок у цій галузі: 18 (8,6 %);

– знання, які я отримав(ла), скоріше за все не знадобляться у сфері моєї майбутньої професійної діяльності: 4 (1,9 %).

З метою узагальнення задоволеності якістю викладання здобувачами вищої освіти їх відповідям на питання, що не мають числової оцінки, були присвоєні значення за 5-бальною шкалою. Порівняння аспектів оцінювання засвідчує, що у I семестрі 2021-2022 н.р. респонденти високо оцінили відношення викладачів до викладання (4,93 бала) та задоволеності рівнем читання лекцій та проведення практичних занять (4,85 бала). А найнижче значення (4,76 бала) має оцінка професійної цінності отриманих знань, проте слід врахувати, що респонденти оцінювали у тому числі й дисципліни загальної підготовки, які формують загальні, а не фахові компетентності. Порівнюючи цей показник з аналогічним показником минулого семестру, слід відмітити приріст в оцінках професійної цінності знань (з 4,25 до 4,76).

У цілому підсумки анкетування дозволяють зробити наступні висновки:

1) здобувачі вищої освіти освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування високо оцінили якість навчальних дисциплін, що викладалися у I семестру 2021-2022 н. р.;

2) у порівнянні з результатами опитування у II семестрі 2020-2021 н. р. покращилися усі загальні показники оцінювання задоволеності навчальними дисциплінами, що свідчить про ефективну роботу викладачів з вдосконалення організаційної, теоретичної і практичної складові підготовки;

3) пріоритетними напрямками покращення якості освітніх послуг та формування необхідних компетентностей здобувачів вищої освіти є робота з вдосконалення тематики дисциплін та більш доступного викладання матеріалу.

Список використаних джерел:

1. Безкровний О. В., Єгорова О. В., Тютюнник Ю. М. Результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін. *Реформа освіти в Україні. Інформаційно-аналітичне забезпечення* : збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання), 28 жовт. 2021 р. Київ : ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2021. С. 261-264.

